

6-3-2023

Discurs d'Oriol Amat en l'Acte de Presa de Possessió de la nova rectora Laia de Nadal

Salutacions

Avui, és un dia important per a la Pompeu Fabra. Passo el testimoni a la nova rectora Laia de Nadal després d'un procés que s'ha desenvolupat amb normalitat i que fa possible que en aquests moments **les tres responsabilitats més rellevants de la universitat** estiguin assumides per dones (rectora, presidenta del Consell Social i Síndica de Greuges). Aquesta em sembla una excel·lent notícia i contribueix a la millora de l'equilibri de gènere i la diversitat a la nostra societat.

Fa cinc mesos vaig anunciar que feia un pas al costat, que convocaria eleccions i que no em presentaria a la reelecció. **Per a explicar la meva decisió em vaig referir al meu paper com a servidor públic i vaig esmentar a Luci Quintí Cincinnat**, que va ser un **servidor públic** romà que va ocupar diversos càrrecs en els primers anys de la república romana. Durant la seva vida va rebre molts encàrrecs. Sempre el van anar a buscar, mai va postular-se per cap càrrec. Sempre que assolía l'objectiu que li havien encomanat, deixava el càrrec i sovint ho feia abans de que s'esgotés el temps de l'encàrrec. En la majoria dels casos va assolir els objectius. Sovint, quan liderava, feia importants canvis en un període de temps molt curt. **Cincinnat és considerat un bon exemple del que ha de ser el servei públic: treball, dedicació i discreció, desinterès a perpetuar-se en un càrrec concret, renúncia als privilegis i frugalitat en les formes.**

També vaig explicar que el **programa electoral** amb el que em vaig presentar a les eleccions **ja està complert en bona part**, una altra part està en vies d'assoliment i una petita part restant no es pot dur a terme, essencialment per les **inèrcies internes i externes del món universitari**. Un altre aspecte en el que vaig incidir, i que és altre element clau en aquest procés, és el **covid persistent** del que encara en tenia seqüeles en aquells moments i que arrossegava des del mes de març de 2022. Aquest covid persistent em provocava seqüeles (insomni i esgotament crònic) i que varen durar fins quasi fins fa un parell de mesos. Afortunadament, avui dia ja estic al 100%. En aquest tema no em vull queixar perquè el que he passat jo no té res a veure amb el dolor de tants familiars i amistats que s'han quedat pel camí o ho estan passant molt pitjor. Si que vull aprofitar per **agrair la dedicació i el talent dels excel·lents professionals** del Parc Taulí i de l'Hospital del Mar que m'han permès recuperar la salut.

En aquest parlament tractaré **quatre temes**. En primer lloc, em referiré a la **feina feta**. En segon lloc, us parlaré **d'algunes llavors que hem plantat**. En tercer lloc, us voldria compartir algunes **llicons que he après** durant aquest mandat curt però intens. I finalment, voldria expressar **agraïments**.

Començo parlant de la feina feta. Em vaig presentar a les eleccions amb un programa electoral que incloïa **136 actuacions** que cobrien tots els àmbits de la Universitat. Es tractava d'un programa molt ambiciós que vaig preparar **després d'estudiar com ho fan les millors universitats del món i tenint en compte els suggeriments de més de tres-centes persones** de tota la comunitat. Avui, en març del 2023, i malgrat que **la covid no ens ho ha posat fàcil**, hem assolit la major part dels objectius del programa: el **93% de les mesures estan finalitzades** (72%) o amb un elevat grau d'assoliment (21%). La nostra visió i aportació ha estat maximitzar l'excel·lència en la recerca, però ampliant el focus a d'altres àmbits en els quals també hem d'atendre el que ens demana la societat:

- En recerca, voldria destacar els acords per a la iniciativa del **Mercat del Peix** amb les administracions estatal, catalana i local, així com amb altres universitats i institucions.
- Hem incidit en **l'orientació imprescindible de la Universitat cap a la transferència del coneixement a la societat. Com he dit molts cops, el que fem a les universitats té sentit si és útil a la societat. Una dada com a mostra, les càtedres institucionals i d'empresa han passat de 7 a 17 i avui encara n'hi ha 12 més en procés.** Per tant, en molt poc temps, les càtedres es poden multiplicar per quatre. En els tres anys que vaig estar de Comissionat a la BSM vàrem aconseguir resultats similars ja que les càtedres varen passar de 1 a 10. Hem posat en marxa **UPF Knowledge** per a difondre a la societat publicacions, llibres, vídeos, podcast...
- Hem apostat per la innovació pedagògica amb la posada en marxa del nou marc docent que en diem **EDvolució**. Hem introduït la setmana de La Benvinguda, una experiència que no existia al nostre país i que ha de permetre un aterratge millor dels nous estudiants, hem posat en marxa el Passaport que ha d'arribar a tots els estudiants, i hem creat el centre de recerca en innovació docent.
- Hem posat les bases i iniciat el camí per a **enfortir el català a les aules sense anar en detriment de la nostra aposta estratègica per l'anglès.**
- En l'àmbit de la internacionalització, ja tenim en marxa els primers **capítols Alumni**, hem aconseguit ser coordinadors de l'ambiciós projecte **Eutopia More** de l'aliança europea d'universitats Eutopia. És un projecte que requerirà molta implicació de la UPF durant els propers 6 anys.
- Hem treballat per a vèncer la **teranyina burocràtica**. Per això, hem aplicat la metodologia de l'innovació oberta i dels equips de resposta ràpida en els que han participat voluntàriament moltes persones.
- Hem **aprofundit les relacions amb les universitats** de Barcelona, les catalanes, de l'Estat i de la resta del món amb que tenim interessos comuns. 'Ha estat una política basada en la **coopetició**. Es a dir, cooperar per a competir millor.

En segon lloc, voldria referir-me a les llavors plantades. Quan vaig assolir el mandat de liderar la universitat vaig tindre molt present les **llavors plantades pels rectors que m'han precedit**. Crec que en tots els casos hem aconseguit millorar les posicions que s'havien assolit. **En aquest mandat també hem plantat varies llavors** i la UPF té l'oportunitat de fer-les créixer. La setmana passada en el **comiat més intern de la UPF** vaig parlar de diverses llavors. Avui n'esmentaré algunes altres llavors d'abast més ampli:

- **Fer be tot el que fem.** Les universitats hem de seguir generant coneixement i, al mateix temps, hem d'aconseguir que aquest coneixement es transmeti a les aules amb una molt bona docència; i que el coneixement sigui transferit a la societat. **Tenint en compte el que la societat ens demana, no podem deixar de fer el millor que puguem cadascuna d'aquestes activitats.**
- **Aprendre dels millors de tot el món,** tant quan fem regulacions com quan decidim dur a terme qualsevol tipus d'iniciativa. El nostre país està a la cua del rànquing del Banc Mundial pel que fa a la burocràcia que ho posa molt difícil a la ciutadania i al teixit social i empresarial. Un dels problemes es que es fan les lleis sense estudiar les millors pràctiques internacionals i després s'apliquen complicant-ho tot encara més. Per això, el benchmarking (comparació amb les millors universitats) és imprescindible.
- Aconseguir que el sistema i les nostres universitats apostin per **diferents perfils de professorat.** En aquest sentit, hem impulsat un acord de tots els rectors de l'ACUP i ara cal materialitzar-lo.
- **Distància zero.** Hem treballat per evitar les torres de marfil, tant de la universitat en relació amb l'exterior, com a dins de la universitat. Dins de la universitat totes som persones iguals, evidentment amb responsabilitats diferents.
- **Transparència i retiment de comptes.** Ho hem demostrat amb el programa electoral, amb els objectius pels primers cent dies i pel retiment de comptes dels primers cent dies, del primer any acadèmic i del segon any acadèmic. I aquests darrers dies hem fet públic el retiment de comptes de tot el mandat. Estic convençut que això és el que avui dia ens demana la comunitat UPF i la societat, en línia amb el que es coneix com la nova gestió pública.

En tercer lloc, voldria aprofitar aquesta ocasió per a compartir alguns aprenentatges que he fet en aquest mandat. En això passa el mateix que **quan fas un viatge**, i es que la persona que torna no és la mateixa que va iniciar el viatge. L'etapa del Parlament de Catalunya, per exemple, em va ajudar a entendre a la persona que és diferent. Quan havia d'assumir el rectorat vaig parlar amb diversos rectors i ex rectors que em varen transmetre alguns consells importants i que he seguit. Com, per exemple, **seguir donant classes.** L'etapa de rector crec que m'ha canviat en varis temes. Espero més endavant poder escriure més sobre aquesta etapa, però, de moment, us dic un parell d'aprenentatges:

- **Tractar les persones i qualsevol tema amb humanitat.** Això vol dir posar-te a la pell de l'altre i posar la persona per sobre de tot. Al principi, molts em deien que per a fer de rector has de seguir els principis del Príncep de Maquiavel i l'Art de la Guerra del General xinès Sun-Tzú. Doncs bé, he trobat aquests textos poc humans i no alineats amb els valors que defensem. Per això, he trobat més sentit en textos com els de Gandhi o Sant Benet.
- **A més de les persones, per sobre de tot hi ha d'haver bons valors,** especialment en els moments en que cal prendre decisions importants. **Els valors són atributs morals, creences que reflecteixen els nostres sentiments, guien la nostra conducta i defineixen qui som. Aplicant bons valors, a vegades sembla que perds, però en el fons guanyes.** I al contrari, quan guanyes sense valors o amb mals valors (com l'arrogància, la mentida, la cobdícia, l'enveja o la manipulació), en el fons perds. **Com a valors fonamentals, destacaria: fer el bé (servei als altres, integritat, ètica,**

honestedat). **Espiritualitat i vida interior (en contraposició al materialisme). Lleialtat. Humilitat. Sinceritat. Pacència. Tolerància i respecte per la diferència. Solidaritat, generositat i compassió també amb els que fan la guitza. Sobrietat. Amabilitat. Gràtitud. Coratge i perseverança. Puntualitat. Mentalitat emprenedora i poc burocràtica. Optimisme, esperança i, sobretot, que no falti el sentit de l'humor.**

- He après moltes més coses, però d'això, com he dit, ja ho escriuré més endavant.

Tot el que us he dit fins ara es pot resumir en la visió que tinc de la UPF. Per una banda, **una universitat que estigui al servei a la societat i de les persones**. I també **una universitat basada en els valors i l'humanisme**. Ara serà clau què fer amb les llavors que hem plantat. La rectora De Nadal i la comunitat han de decidir si les volen fer créixer.

Avui també és un dia per als agraïments. Tot el que hem fet no és pot entendre sense el compromís d'una comunitat amb tant de talent i compromís. Junts hem aconseguit grans fites. Vull agrair a tothom, l'equip de direcció, el PAS, PDI, estudiants, alumni, universitats germanes i altres organitzacions, tota la bona feina i l'ajut que han donat. **I també vull agrair a la família**, sobretot dona i fills tot el suport incondicional. Durant tot aquest temps m'he sentit molt recolzat i, fins i tot diria, molt estimat. **Les persones que integren la comunitat UPF i les altres persones i organitzacions amb que ens relacionem són un immens tresor**. Vull agrair, especialment, a la **comunitat universitària que en totes les votacions** ha mostrat el seu clar suport. Ja ho va fer a les eleccions de fa dos anys amb un suport unànim de tots els col·lectius. I també ho ha fet en tots els consells de govern i en els quatre claustres que hem fet. En tots ells s'ha aprovat la gestió feta amb percentatges entre el 80% i el 90% i sense vots en contra. Vull agrair també a les Administracions, i, en especial, als **Consellers de la Generalitat** (Nadal i Geis –de Recerca i Universitats- i d'Economia i Finances –Mas i Giró), al **Ministre** Subirats (d'Universitats) i als seus equips. Tenim la sort de comptar amb autoritats que coneixen el sistema i també la UPF, l'entenen i tenim l'oportunitat d'assolir grans fites tots plegats. No he esmentat cap persona, perquè si no demà encara estaríem aquí, però en el retiment de comptes que he enviat a tota la comunitat hi ha fotos i noms de moltes de les persones amb les que estic profundament agraït.

Ara m'arriba el moment de tornar a la meva passió, la docència, la recerca, la divulgació i la interacció amb la societat. Ens seguirem veient pels passadissos de la universitat. **També em toca fer d'ex rector, que vol dir no fer nosa i, sobretot, ajudar** a la Laia en tot el que consideri. **En tot allò que no em demanis, no m'hi he de posar**. Un **servidor públic** és una persona que fa un servei d'utilitat social i que, per tant, treballa per als demés. Ha estat per a mi un **immens honor poder servir a la UPF i a la societat fent de rector, i és un honor infinit poder seguir servint als demés en els propers anys. Mai us ho podré agrair prou**. La UPF i el sistema universitari del país són una joia i han de seguir sent un orgull per a tots. Per això, cal seguir treballant de valent, ja que el món segueix canviant molt ràpid. **Laia et desitjo molta sort i encerts**. A totes i tots, moltes gràcies.